

Nr. 49- Persillekræmmeren - 2007

Lærer i Stensballe 1934-1944

Stensballe Lokalhistoriske Arkiv har besøgt en af Stensballeskolens forhenværende lærere, Inger Andersen, Bredsten, der var ansat på skolen i perioden 1934-1944. Inger Andersen er i dag 99 år og husker perioden i Stensballe godt og med stor glæde. Hovedet og kroppen er stadig i fin form, idet idræt var Inger Andersens speciale og store interesse.

Lærer Inger Andersen med ældste klasse, 1936.

Uddannelse til lærer

Inger Andersen er født den 1. august 1908 i Vissenbjerg sogn på Fyn, datter af smedemester Andersen, og hun havde 5 søskende. Efter skoletiden blev hun tjenestepige hos sin broder i Nyborg, der var lærer. Samtidig med husarbejdet læste hun ved selvstudier og broderens hjælp til præparandeksamen (adgangseksamen), der var adgangskravet for optagelse på Odense Seminarium. Tjenestepigeforholdet, den daglige transport Nyborg – Odense, lidt økonomisk hjælp fra mosteren, muliggjorde studiet – dengang var der ikke noget, der hed ”SU”, og man skulle betale for at gå på seminariet. Efter 3 års studier havde Inger Andersen eksamen som: Eksamineret lærerinde, plus en flot udtalelse fra seminariets forstander Ejler Møller. Derefter blev det til vikarjob i Nr. Åby, 2 gange job som vinterlærer i Glejbjerg, og to gange sommerophold i idræt på Ollerup Gymnastikhøjskole, men så kaldte en annonce fra Stensballe.

I Stensballe

Inger Andersen fortæller: Det var den kendte lærer og forfatter A. J. Gejlager, der savnede en kollega. Gejlager var allerede dengang kendt som ”den jyske Morten Korch”, men han var nu meget bedre. Gejlager beskrev forholdene som de var, - ikke som de skulle være for at skrive en roman. Det kom til interview med skolekommissionen. Gejlager talte varmt for Inger Andersen, især da hun var interesseret at tage gymnastiktimerne, både for drenge og piger, men dog hver for sig. Sagen var vistnok, at gymnastikken foregik i forsamlingshuset på Agervej 2, hvor salen var uden varmeanlæg, og Gejlager, der var kommet op i årene tålte dårligt kulden. Han havde fået lidt bronkitis. Gymnastik var mit bedste fag og havde min store interesse

Stensballeskolen havde to lærere og to klasser på Fortevej 3. Dertil kom forskolen (pogeskolen), der havde til huse i forsamlingshuset på Agervej 2 med klasselokale, sal og forskolelærerinde frk. Dahl. Hele skolen havde vel omkring 90 elever, og der kunne være 25 til 30 elever i hver klasse. Senere blev skolen på Fortevej udbygget med et klasselokale, gymnastiksal og lærerbolig, alt i funkisstil. Jeg fik bolig i det nybyggede.

I 1938 blev Gejlager pensioneret og flyttede til Horsens. Jeg besøgte ham ofte, han var den store fortæller. Derefter kom Olav Jensen i et par år, før han flyttede til Dybbøl, han var meget optaget af forholdene i Sønderjylland og mente, at vi var bagefter i Stensballe. Han afløstes af Ejnar Johansen som jeg var meget glad for. En usædvanlig flink og afholdt lærer.

Timeplan for				Inger Andersen		
Tid	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag
8 ⁴⁵ -9 ³⁰	II Geografi	I Religion	II Gymnastik	II Religion	I Religion	II Gymnastik
9 ⁴⁵ -10 ³⁰	II Skrivning	I Dansk	I Religion	II Dansk	I Skrivning	I Religion
10 ⁴⁵ -11 ³⁰	II Skrivning	II Gymnastik	II Dansk	II Skrivning		II Dansk
12 ⁴⁵ -1 ³⁰	I Skrivning		I Dansk	I Dansk	I Skrivning	I Dansk
1 ⁴⁵ -2 ³⁰	I Skrivning	II Geografi	I Skrivning	I Skrivning	II Geografi	II Skrivning
2 ⁴⁵ -3 ³⁰	I Skrivning	II Gymnastik	II Skrivning	II Skrivning	II Gymnastik	II Geografi
3 ⁴⁵ -4 ³⁰		II Gymnastik			II Gymnastik	

Timeplan for Inger Andersen, 36 undervisningstimer pr. uge.

Minder fra Stensballe

Jeg besøgte ofte smedemester Otto Høj og hustru Franziska, de var flinke folk. I skolen havde jeg sønnen Johan og datteren Elsebeth, flinke og rare børn. Johan overtog senere sin fars smedeforretning på Bygaden 85 i Stensballe.

Frøavler Rasmus Østergaard husker jeg godt. Han mente, at der var for megen religion i skolen, og man skulle have mere naturhistorie. Derfor foreslog jeg, at han gav skolen nogle blomster, hvilket han efterkom. Alle skolens klasseværelser fik blomster, som eleverne plejede og fik med hjem i ferierne.

Også greven, godsejer Hans Benedikt Ahlefeldt-Laurvig, husker jeg. Det var forbudt at gå i godsets park. Derfor gik jeg op ad hovedtrappen og bankede på døren og sagde: Jeg er lærer i naturhistorie, hvorfor må man så ikke gå i parken. Greven svarede: Det må man også gerne, men man må ikke smide med papir og madrester, - derfor må De og deres elever gerne gå i parken, fordi De lærer børnene om naturen og at holde af den. Og derefter var vi dér hvert år.

I skolen indledte vi altid første time med sang, men var første time gymnastik, blev den næste time indledt med sang. Der var ingen forældremøder, som de kendes i dag, kontakten var mere "flydende". Legemlig afstraffelse var kendt, men jeg brugte den aldrig, kun én gang, men på en helt anden skole.

Skolen havde udflugter med de ældste elever til Himmelbjerget og Bornholm, ellers var det mest til skoven og stranden ved Husodde, hvor vi gik i vandet; dog kunne kun få elever svømme, så jeg stod yderst i vandet i tilfælde af at noget gik galt.

I faget håndgerning prøvede vi noget nyt, idet jeg lod pigerne, der gik til konfirmationsundervisning, sy deres 2.dags kjole, alle i forskellige modeller. Det var populært og gav interesse for faget.

Inger Andersen, 2007. Foto: P. E. Schreiber.

Jeg besøgte ofte skovfoged Hansen, Stensballeskov. Om vinteren kælkede vi på skovens bakker og bagefter legede vi blindebuk i det store køkken.

Under min tid i Stensballe fik jeg bevilliget 1 års ophold på Statens Gymnastikinstitut i København. Vore elever dér kom fra Nørrebro. De var friske og rapkæftede. Jeg husker en episode: Eleverne gik ude på gaden, jeg tog i én og trak ham ind på fortovet. Eleven svarede: Ved De ikke at efter de nye love, må man ikke mere lægge hånd på eleverne. Jeg svarede: Jeg kommer fra Jylland og dér havde vi en konge, der hed Valdemar og han indførte ”Jydske Lov”, og derfor må vi fra Jylland for at holde loven godt lægge hånd på eleverne, når de er i færd med at begå ulykker. Kurset bevirkede, at skolen kunne holde succesfulde gymnastikopvisninger i Stensballe.

Gejlager fortalte meget. Jeg husker bl.a., at han fortalte om Griffenfeld. Kisten stod i det åbne kapel i Vær kirke, men den var forsømt, og derfor besluttede greven, hvorunder kirken hørte, at den oprindelige kiste skulle flyttes over i en ny. Tilstede var greven, graveren, smeden og Gejlager. På den dødes bryst lå en buket lavendler – med duft. Kommandanten på Munkholm i Norge havde sørget for det i sin tid.

Jo, jeg har mange gode oplevelser og minder fra Stensballe.

Østergaards Frøavl, 1939, Bygaden 64.
Firmaet eksisterede 1884 - 1976.